

У редакцію часто надходять запитання відносно поминальних днів. Бо є різні дискусії, коли вони насправді є і чи взагалі такі дні потрібні? Поминальні, або задушні дні – це дні, коли на Літургії здійснюється загальне поминання померлих. Щоб зрозуміти, для чого вони потрібні, спробуємо спочатку з'ясувати, що говорить Святе Письмо про молитву за померлих.

Отож, у Другій книзі Макавейській описано, як юдейський полководець Юда Макавей після битви забрав тіла своїх загиблих вояків, і під одежею деяких із них знайшли «дрібні речі, посвячені ямнійським ідолам, що були юдеям заборонені законом, то ж стало ясно, що вони через те і полягли» (II Мак, 12, 40). Що ж далі зробив Юда Макавей та його військо? «І почали вони молитися, благаючи, щоб гріх, який стався, простився їм цілковито. Юда ж, шляхетний муж, умовив вояків берегти себе чистими від усякого гріха, не пускаючи з ока те, що сталося за гріха полеглих. Він зібрав з кожного поголовно дві тисячі драхм сріблом і послав їх у Єрусалим, щоб принести жертву за гріх... При цьому мав на увазі прекрасну нагороду для тих, що благочестиво вмирають – що за свята й благочестива думка! Тому він і приніс жертву переблагання за мертвих, щоб вони звільнилися від гріха» (II Мак. 12, 42 - 46).

Але це ще не все. Через кілька розділів ми читаємо, що коли на Макавея пішов походом сирійський полководець Ніканор, то Юда побачив видіння – загиблого перед тим первосвященника Онію та пророка Єремію, який жив на кілька століть раніше. Останній дав Юді золотий меч і промовив: «Візьми цей святий меч, дар від Бога, ним розіб'єш ворогів» (II Мак 15, 16). І після того Юда Макавей щент розгромив військо Ніканора (II Мак, 15, 25 - 38).

Загальний контекст показує, що допомога, яка прийшла Юді Макавею з неба, була також і нагородою за те, що він заносив молитви і пожертви за своїх загиблих воїнів. Це означає, що молитви за усопших приносять користь не тільки їм, але й тим, хто молиться. Тому завжди користаймо з нагоди помолитися за померлих чи пожертвувати за них на Богослужіннях. Однак, щоб наша жертва була успішною, ще раз пригадаймо, що казав Юда Макавей до своїх воїнів перед тим, як вони відсиляли жертву в Єрусалим:

«Берегти себе чистими від усякого гріха». Тому крім пожертв на Літургію буде добре піти до Сповіді та прийняти Святе Причастя в намірі упокоєння тієї чи іншої особи.

Тепер відносно самих поминальних днів. Молитися за померлих можна будь-якого дня, як вдома, так і у церкві чи на цвинтарі. Але в традиції Української Греко-Католицької Церкви є окремі дні, які називаються задушними чи поминальними. У ці дні згадуються всі усопші. Це є субота перед М'ясопусною неділею, друга, третя та четверта суботи Великого посту і субота перед П'ятидесятницею. У ці дні особливо рекомендується жертвувати Служби Божі за померлих.

Ігор БРИНДАК, Коли є поминальні дні? // З любов'ю у світ № 3 2018